

АНАЛІЗ РОЗВИТКУ ЕНЕРГЕТИЧНОГО СЕКТОРУ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Негляд А. В.

Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна, м. Харків

В роботі проаналізовано стан та ключові тенденції розвитку енергетичного сектору України станом на 2024 рік в умовах повномасштабної російської агресії.

Поточний стан енергетичного сектору України у 2024 році характеризувався безпрецедентними викликами, спричиненими систематичними та цілеспрямованими атаками Російської Федерації на об'єкти критичної інфраструктури. Масштабні руйнування торкнулися передусім генеруючих потужностей, особливо теплової та гідроелектрогенерації, а також магістральних та розподільчих мереж. Це призвело до суттєвого дефіциту електроенергії в системі, вимушених масових відключень споживачів по всій країні та зростання залежності від імпорту електроенергії та стабільної роботи АЕС, які забезпечували близько 60% потреб країни в електроенергії протягом складного періоду. Окупація ЗАЕС продовжувала створювати значні ризики.

Ключовими тенденціями розвитку української енергетики у 2024 році стали: 1) Прискорення децентралізації генерації – активне впровадження розподілених джерел (протягом 2024 року було підключено 835 МВт нових об'єктів, сформувавши сумарну потужність до 967 МВт) для підвищення стійкості окремих енерговузлів. 2) Подальша інтеграція в ENTSO-E (система працює синхронно з європейською понад 1000 днів) та адаптація нормативної бази. 3) Переорієнтація на імпорт електроенергії з країн ЄС (збільшення технічної можливості імпорту до 2,1 ГВт) та обмеження експорту.

Державна політика у 2024 році була спрямована на підвищення стійкості енергосистеми та гарантування енергетичної безпеки. Ключові заходи: 1) Мобілізацію міжнародної технічної та фінансової допомоги (донори зобов'язалися надати понад 1 млрд євро до Фонду підтримки енергетики України, 36 країн надали гуманітарну допомогу, МАГАТЕ забезпечує моніторинг об'єктів) для закупівлі обладнання та проведення ремонтів. 2) Стимулювання будівництва розподіленої генерації (затверджено стратегію до 2035 р., запущено програми фінансування як «Доступні кредити 5-7-9 %» та «ГрінДім», розпочато фінансування проєктів на 8,3 млрд грн для ~430 МВт нових потужностей). 3) Продовження інтеграції з європейським енергетичним ринком ENTSO-E та гармонізацію законодавства, включаючи схвалення Національного плану з енергетики та клімату до 2030 року. Забезпечення енергетичної безпеки залишається критично важливим завданням для стійкості України та включає швидке відновлення, технологічну модернізацію та поглиблення міжнародної співпраці.

Література:

1. Міністерство енергетики України. Підсумки 2024 року. *Офіційний веб-сайт Міністерства енергетики України*. Опубліковано: 31.12.2024. URL: <https://mev.gov.ua/novyna/pidsumky-2024-roku> (дата звернення: 16.04.2025).